

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 98/2019-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. mája 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], vo veci namietaného porušenia základného práva a slobody podľa čl. 12 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 25/2018 z 26. septembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. januára 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva a slobody podľa čl. 12 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“), základného práva podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 25/2018 z 26. septembra 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej prílohy vyplýva, že právna predchodkyňa sťažovateľa (matka sťažovateľa, pozn.) bola stranou v konaní o určenie rozsahu dedičstva ako jedna z navrhovateľov. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) v označenej veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 5 C 122/2011 z 1. októbra 2015 tak, že žalobu zamietol. Žalobcovia v spore podali odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 2 Co 57/2016 z 28. júna 2017 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho ako procesne neprípustné odmietol.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu boli porušené jeho označené práva. Argumentuje tým, že jeho právna predchodkyňa – matka zomrela ešte skôr, ako rozhodol krajský súd o odvolaní, teda že krajský súd rozhodol o účastníkovi, ktorý nemal spôsobilosť konať pred súdom. V tejto súvislosti predložil rovnopis rozhodnutia v dedičskom konaní po matke, z ktorého vyplýva, že matka zomrela [REDAKOVANÉ]. Krajskému súdu vyčíta, že mal konať s dedičmi po poručiteľke. Tvrdí, že najvyšší súd uvedené pochybenie odvolacieho súdu nenapravil.

4. V závere svojej ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

«Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. septembra 2019 (správne má byť „2018“, pozn.) sp. zn. 2 Cdo 25/2010 (správne má byť „2 Cdo 25/2018“, pozn.) boli porušené základné práva a slobody [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ] v čl. 12 ods. 1 ústavy, v čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 46 ods. 1 ústavy, právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, základné právo podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1

listiny, zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. Septembra 2018 č. k. 2 Cdo 25/2010 (správne má byť „2 Cdo 25/2018“, pozn.), zrušuje aj rozsudok Krajského súdu v Prešove z 28. Júna 2017 č. k. 2 Co/57/2016-497 a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.»

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

7. Vec sťažovateľa bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Sergejovi Kohutovi, ktorému funkčné obdobie sudcu ústavného súdu uplynulo 16. februára 2019. Preto v súlade s čl. X bodom 2 písm. a) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola vec prerozdelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Molnárovi a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce bola predbežne prejednaná v druhom senáte ústavného súdu v zložení Jana Laššáková (predsedníčka senátu) a sudcovia Peter Molnár a Ľuboš Szigeti.

8. Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

9. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu...

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne...

11. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok...

12. Prv než ústavný súd pristúpil k preskúmaniu sťažnostných námietok sťažovateľa, považoval za nevyhnutné vysporiadať sa s nedostatočne formulovaným petitom ústavnej sťažnosti. Sťažovateľ v prvom bode petitu žiadal vysloviť porušenie jeho označených práv výlučne napadnutým uznesením najvyššieho súdu, pričom v druhom bode petitu žiadal aj o zrušenie rozsudku krajského súdu sp. zn. 2 Co 57/2016 z 28. júna 2017. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že nie je možné pristúpiť k zrušeniu rozhodnutia bez toho, aby bolo vyslovené porušenie základných práv alebo slobôd fyzických alebo právnických osôb takýmto rozhodnutím. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd predmet tohto konania ustálil tak, ako to je uvedené v záhlaví tohto rozhodnutia, a námietky sťažovateľa vo vzťahu k označenému rozhodnutiu krajského súdu považoval iba za súčasť argumentácie sťažovateľa.

13. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrh, ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. Ústavný súd v súvislosti s podstatou námietok sťažovateľa, ktorý vystupoval ako zástupca matky v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v konaní pred odvolacím súdom (uvedené vyplýva zo znenia záhlaví rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu, pozn.), v súčinnosti s okresným súdom zistil, že sťažovateľ ako zástupca matky prevzal rozsudok krajského súdu sp. zn. 2 Co 57/2016 13. júla 2017, ktorý mu bol doručovaný do vlastných rúk. Keďže z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nevyplýva, že by sťažovateľ podal dovolanie, ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom tiež zistil, že sťažovateľ dovolanie nepodal.

15. Z ustanovenia § 55 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

16. Ústavný súd, vychádzajúc z uvedeného, konštatuje, že pokiaľ sťažovateľ tvrdil, že existovala vada konania zakladajúca prípustnosť dovolania z niektorého dôvodov uvedených v § 420 Civilného sporového poriadku, mal povinnosť využiť dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno aj vzhľadom na ustálenú judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa zachovania lehoty na podanie sťažnosti smerujúcej proti meritórnemu rozhodnutiu odvolacieho súdu po procesnom rozhodnutí dovolacieho súdu (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 69/2010, II. ÚS 91/2011) považovať za účinný právny prostriedok nápravy porušenia označených práv, pretože v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu (dovolací súd by konštatoval neexistenciu tvrdenej vady) bola by jej vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu lehota na podanie sťažnosti zachovaná.

17. Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, ale že sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých

prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 21/02). Predmetom dovolacieho konania, ktoré bolo skončené napadnutým uznesením najvyššieho súdu (dovolanie nepodal sťažovateľ), však nebola v sťažnosti vytýkaná vada konania.

18. Ústavný súd v súvislosti s procesným postavením sťažovateľa v konaní pred všeobecnými súdmi v predmetnom spore konštatuje, že napriek skutočnosti, že v základnom konaní sa nestal účastníkom konania, nepovažoval ho za neoprávnenú osobu na podanie ústavnej sťažnosti s poukazom na úpravu § 63 Civilného sporového poriadku, ktorá mu umožňovala podať v danej veci dovolanie ako zákonnému dedičovi po poručiťke.

19. Ako už bolo uvedené v bode 16 tohto rozhodnutia, sťažovateľ dovolanie nepodal, preto je potrebné urobiť záver, že nevyčerpal dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý mu zákon na ochranu jeho práv účinne poskytuje a na ktorého využitie bol oprávnený. Ústavný súd preto považuje sťažnosť sťažovateľa za neprípustnú.

20. Sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že by nesplnil podmienku vyčerpania opravného prostriedku z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

21. Z týchto dôvodov ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní odmietol ako neprípustnú.

22. Vychádzajúc z dôvodov, ktoré viedli ústavný súd k odmietnutiu ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ho už nevyzýval na odstránenie nedostatku povinného právneho zastúpenia advokátom, keďže ani prípadné odstránenie tohto nedostatku sťažnosti by za žiadnych okolností nebolo spôsobilé privodiť iné rozhodnutie o jeho ústavnej sťažnosti.

23. Keďže došlo k odmietnutiu ústavnej sťažnosti, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa, pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. mája 2019